

авторлық сыйақыны алу, есептеу және төлеу тәртібі туралы

Ереже

(жаңа басылымда)

Осы Ереже "Аманат" авторлық және сабақтас құқықтарды қорғау жөніндегі коммерциялық емес ұйым" жеке мекемесінің (бұдан әрі – Аманат) Жарғысына, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес әзірленді және бекітілді және авторлық сыйақыны жинау, есептеу және төлеу тәртібін айқындайды.

1 БӨЛІМ

Ережеде пайдаланылатын анықтамалар мен ұғымдар

1. **Автор** - ғылым, әдебиет, өнер туындысын жасаған жеке тұлға;
2. **Авторлық құқық** – автордың жеке мүліктік емес және мүліктік құқықтары;
3. **Туынды-мақсатына, мазмұнына, қадір-қасиетіне, сондай-ақ оларды білдіру тәсілі мен нысанына қарамастан, "авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы" ҚР Заңының 6, 7-баптарына сәйкес қандай да бір объективті нысанда бар шығармашылық қызметтің нәтижесі болып табылатын өнер туындысы;**
4. **Жұртшылыққа хабарлау** - авторлық құқық объектілерін жұртшылық қол жеткізе алатын сым немесе сымсыз құралдар арқылы хабарлау. Оларды кез келген жерден және кез келген уақытта өз таңдауы бойынша (интерактивті);
5. **Кабель арқылы жұртшылыққа хабарлау** - авторлық құқық объектілерін кабель, сым, оптикалық талшық немесе ұқсас құралдар арқылы жалпыға хабарлау;
6. **Техникалық құралдар** – коммерциялық мақсатта халық қабылдауы үшін қолжетімді оның ішінде теледидар, радио, компьютер, музыкалық орталық, караоке жүйесі, джюкбокс және дыбысты қайта шығаратын басқа да жабдықтар;
7. **Туындыны тарату** - радио немесе телевидение арқылы (кабельдік телевидениеден басқа. Жұмыстарды спутник арқылы эфирге беру кезінде хабар тарату жерүсті станциясынан спутникке сигнал қабылдауды және одан сигналдарды беруді) жалпы халыққа арналған шығарманы таратуды білдіреді. спутник, оның көмегімен туындыларды халықтың нақты қабылдауына қарамастан жұртшылықтың назарына жеткізуге болады. Егер кодты декодтау құралдарын көпшілікке хабар тарату ұйымы немесе оның көмегімен ұсынса, келісім негізінде жасалған кодталған сигналдарды беру хабар тарату болып табылады.
8. **Кабель арқылы жұртшылыққа хабарлау** - авторлық құқық объектілерін кабель, сым, оптикалық талшық немесе ұқсас құралдар арқылы жалпыға хабарлау;
9. **Пайдаланушылар**-коммерциялық мақсатта жарияланған фонограммаларды көпшілік алдында орындауды, эфирге немесе кабель арқылы хабарлауды ұйымдастыратын немесе жүзеге асыратын заңды немесе жеке тұлғалар, оның ішінде дара кәсіпкерлер, мемлекеттік билік және жергілікті өзін-өзі басқару органдары;
10. **Сыйақы** – Лицензиялық келісімдердің талаптарына сәйкес Пайдаланушылар төлейтін ақша сомасы;
11. **Аударымдар** - қоғамның сыйақыны жинау, бөлу және төлеу жөніндегі қажетті шығыстарын жабуға қоғам сыйақыдан ұстап қалатын сомалар, сондай-ақ жанжалды және сот істерін жүргізу нәтижесінде жиналған, пайдаланушылардан тұрақсыздық айыбын және т. б. өндіріп алынатын сомалардан және олар өкілдік ететін құқық иеленушілердің келісімімен және мүдделері үшін құрылатын арнайы қорларға жіберілетін сомалар.
12. **Қолданылу мерзімі** - осы Ереже 2022 жылғы 01 қаңтардан басталатын кезеңге қолданылады.

2 БӨЛІМ

Ортақ ережелер.

- 2.1. "Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы" 1996 жылғы 10 маусымдағы № 6-І Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі - заң) нормаларына сәйкес қорғалатын кез келген автор, оның мұрагері немесе авторлық құқықтың өзге де иесі өзінің мүліктік құқықтарын жүзеге асыруды мүліктік құқықтарды ұжымдық негізде басқаратын ұйымға - жеке мекемеге беруге құқылы."Авторлық және сабақтас құқықтарды қорғау жөніндегі "Аманат" коммерциялық емес ұйымы, егер құқықтардың осындай санатын басқару осы ұйымның жарғылық қызметіне жататын болса, осы құқықтарды ұжымдық негізде жүзеге асыруды өз мойнына алуға міндетті. Аманаттың ұжымдық негізде басқару үшін алынған туындыларды пайдалануды жүзеге асыруға құқығы жоқ.
- 2.2. Авторлық құқық иелерінен алынған өкілеттік негізінде Аманат туындыларды пайдаланудың тиісті тәсілдеріне пайдаланушылармен лицензиялық шарттар жасасады. Мұндай лицензиялық

шарттардың талаптары бір санаттағы барлық пайдаланушылар үшін бірдей болуға тиіс. Аманаттың пайдаланушыға лицензиялық шарттар жасасудан жеткілікті негіздерсіз бас тартуға құқығы жоқ.

2.3. Туындыларды, қойылымдарды, эфирлік немесе кабельдік хабар тарату ұйымдарының хабарларын (көрсетуді немесе орындауды қоса алғанда) радио немесе телевизия арқылы беру арқылы (кабельдік телевизияны қоспағанда және/немесе туындыларды жалпы жұрттың назарына кабель, сым, оптикалық талшық арқылы немесе осыған ұқсас құралдардың көмегімен хабарлағаны үшін сыйақы төлеушілер болып табылады.

2.4. Пайдаланушылар Аманатпен жасалған тиісті лицензиялық шартта белгіленген мөлшерде сыйақы төлейді.

2.5. Аманат қолданушыларының Төлеген сыйақы соммасынан 15% шегерім ұсталады.

2.6. Қалған сыйақы сомасы осы Ереженің 4-бөліміне сәйкес авторлық құқық иеленушілер арасында бөлінеді.

2.7. Авторлық құқық иелерінің туындыларды осындай лицензиялық шарттар бойынша пайдалануға байланысты пайдаланушыларға қоятын барлық ықтимал мүліктік талаптарын лицензиялық шарттар жасасатын ұйым реттеуге тиіс.

3 БӨЛІМ

Авторлық құқық иелеріне сыйақы жинау тәртібі.

3.1. Авторлық құқық иелері аманатқа жасалған лицензиялық шарттар мен Заңға сәйкес туындайтын өздерінің мүліктік авторлық құқықтарын басқаруды жүзеге асыруды тапсырады, өз туындыларының тізімін ұсынады.

3.2. Өздерінің мүліктік авторлық құқықтарын басқару құқықтарын авторлық құқық иелері Аманатқа Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінен алынған аккредиттеу және/немесе тиісті құқық иеленушілермен шарттар негізінде Қазақстан Республикасының және әлемнің барлық елдерінің аумағына береді. Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде авторлық құқық иеленушілердің мүліктік құқықтарын қамтамасыз ету мақсатында Аманат мүліктік авторлық құқықтарды басқару жөніндегі тиісті шетелдік ұйымдармен шарттар жасасады және олардан туындыларды пайдаланғаны үшін Авторлық құқық иеленушілердің пайдасына сыйақы алады.

Аманат сыйақы жинайды:

- туындыларды көпшілік алдында орындағаны үшін;
- жалпы жұрттың назарына арналған кәбіл бойынша бірінші және/немесе кейінгі хабарлауды қоса алғанда, туындыларды кабель бойынша хабарлағаны үшін белгі (кәбіл бойынша хабарлау құқығы);
- туындыларды жалпы жұрттың назарына жеткізгені үшін мөртаңба (туындыны жалпы жұрттың назарына жеткізу құқығы);
- туындыларды көбейту үшін Анықтама (көбейту құқығы);
- туындылардың түпнұсқасын немесе данасын кез келген тәсілмен, оның ішінде телекоммуникацияның ашық желісінде таратқаны үшін Анықтама (тарату құқығы);

автордың немесе өзге де Авторлық құқық иеленушінің рұқсатымен (импорт құқығы) дайындалған даналарды қоса алғанда, туынды даналарын импорттағаны үшін;

- туындыларды көпшілік алдында көрсеткені үшін (көпшілік алдында көрсету құқығы);
- жалпы жұрттың назарына арнап эфирге алғашқы және/немесе кейінгі хабарлауды қоса алғанда, туындыны эфирге хабарлағаны үшін белгі (эфирге хабар алу құқығы);
- Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де іс-әрекеттерді жүзеге асыру.

4 БӨЛІМ

Авторларға сыйақыны бөлу тәртібі

4.1. Пайдаланушылардан келіп түскен сыйақы сомалары авторлық құқық иеленушілер арасында мынадай әдістеме бойынша бөлінеді:

Пайдаланушылардан кабель арқылы хабарлау құқығы, туындыны жалпы жұрттың назарына жеткізу құқығы, эфирге (тв, радио, мобильді қосымшалар, интернет-сайттар) хабарлау құқығы үшін түскен сыйақы сомасынан әкімшілік шығыстардың 15% - ы және Қорға 5% - ы ұсталады. Түскен соманың қалған 80% келесідей бөлінеді.:

1. Пайдаланушының авторлық құқық иесінің айналым пайызы есептеледі.

AR = 100%

$$R = X\%$$

$$X = R \times 100 / AR$$

AR – ортақ айналым саны

R – әртістің айналымдағы саны

2. Авторлық құқық иесінің сыйақы сомасы мына формула бойынша есептеледі:

$$(AS - 15\%) = 100\%$$

$$X = R$$

$$X = R \times (AS - 15\%) / 100$$

AS – пайдаланушыдан аманат алған сыйақының жалпы сомасы

(AS - 15%) – аударымдарды шегергендегі сома

R - пайдаланушыдағы ротациялардың жалпы санынан авторлық иеленушінің ротацияларының пайызы.

2. Авторлық құқық иесінің сыйақы сомасы есептеледі.

$$(AS - 15\%) = ASD$$

$$X = R \times (ASD - 5\%) / AR$$

AS – пайдаланушыдан Аманат алған сыйақының жалпы сомасы

ASD- әкімшілік шығыстарға арналған ұстап қалуларды шегергендегі сыйақының жалпы сомасы

(ASD - 5%) – әкімшілік шығындар мен Қорға шегерілген сома.

R - пайдаланушыда авторлық құқық иеленушінің айналымының саны.

Туындыларды көпшілік алдында орындағаны, қайта шығару құқығы, тарату құқығы, импорт құқығы, көпшілік алдында көрсету құқығы үшін пайдаланушылардан түскен сыйақы сомасынан әкімшілік шығыстардың 30% - ы және Қорға 5% - ы ұсталады. Түскен соманың қалған 65% келесідей бөлінеді:.

1 Пайдаланушының авторлық құқық иесінің айналу пайызы есептеледі

$$AR = 100\%$$

$$R = X\%$$

$$X = R \times 100 / AR$$

AR – ортақ айналым саны

R – әртістің айналым саны

2. Авторлық құқық иесінің сыйақы сомасы мына формула бойынша есептеледі:

$$(AS - 30\%) = 100\%$$

$$X = R$$

$$X = R \times (AS - 30\%) / 100$$

AS – пайдаланушыдан Аманат алған сыйақының жалпы сомасы

(AS - 30%) – аударымдарды шегергендегі сома.

R - пайдаланушыдағы ротациялардың жалпы санынан авторлық иеленушінің ротацияларының пайызы.

2. Авторлық құқық иесінің сыйақы сомасы есептеледі..

$$(AS - 30\%) = ASD$$

$$X = R \times (ASD - 5\%) / AR$$

AS – – пайдаланушыдан Аманат алған сыйақының жалпы сомасы

ASD- әкімшілік шығыстарға арналған ұстап қалуларды шегергендегі сыйақының жалпы сомасы

(ASD - 5%) - әкімшілік шығыстар мен Қорға шегерілген сома.

R - пайдаланушыдағы авторлық құқық иесінің айналым саны.

5 БӨЛІМ

Авторларға есептелген сыйақыны төлеу тәртібі

5.1. Осы Ереженің 4-бөліміне сәйкес есептелген сыйақы авторлық құқық иесіне Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген міндетті төлемдер мен салықтарды шегере отырып, авторлық құқық иесі берген төлем деректемелері бойынша 5 000 (бес мың) теңгеден астам, бірақ жылына кемінде төрт рет жинақталған кезде төленеді.

5.2. Сыйақы төлеумен бір мезгілде Аманат талап бойынша авторлық құқық иеленушіге оның құқықтарын пайдалану, жиналған сыйақының және одан ұсталған аударымдар мен салықтардың

мөлшері туралы есепті жазбаша талап келіп түскен күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде ұсынады.

5.3. Жиналған сәйкестендірілген сыйақылардың авторлық құқықтардың нақты иелеріне бөлінген және есептелген сомалары Аманат шотында сақталуға тиіс және Аманат шотында осындай сомалардың сақталу мерзіміне қарамастан, тиісті авторға және (немесе) құқық иеленушіге осындай тұлғалардың болуына немесе өтініш жасауына қарай төленуге тиіс.